

MINERVA

Țiară literară, beletristică și de distracțiune.

Apare în 1 (13) și 15 (27)
a fie-cărei luni.

Proprietar, editor și redactor responsabil:
George Curteanu.

Prețul: pe an 4 fl., pe 1/2 an 2 fl., pe 1/4 1 fl.
Pentru România și străinătate: Pe an 10 fr.
Prețul e a se solvi înainte.

L.....ei!

*De câte ori, copilă, la tine mă gândesc
În zilele cu sora, în nopțile cu lună,
În inimă-mă durerea cu doru-ți se-nconună,
De câte-ori cu lacrimi mă culc și mă trezesc!*

*De câte-ori în somnu-mă pre tine te zăresc
În tăinicia nopții apari-mă ca și-o dină,
A mea inimă, sufletu, totu-ți se închină,
De câte-ori în visu-mă cu doru te pomenesc.*

*Decâte-ori cu frică privesc în viitoru
Me tem, că eu pre tine te-oi perde pre veci,
Mă tem, că din amoru-mă nimica o se fie,
Și știu bine c'atuncea voiți trebui să mori!*

*Dar nu! ah! nu se pôte, ca să mă uiți vr'odat',
Căci te iubesc cum nime a mai iubită femeie,
A noastră fericire în veci nu o se pieie —
Cu nemurirea-ală nostru amoru s'a-nconună!*

I. L. H.

Care-i mai mare tâlhariu?

— Poveste. —

Istoria, ce vreau să v'o povestesc D-Vostre, s'a întemplată cam de multă, — dar e așa adevărată — potă să vă spună — pre câtă e de adevărată, că pre vremile acelea purecele potcovită fiindă cu potcove de 99 de măgi în greutate sărea până la ceri; și omenii erau mari ca munții și munții înalți ca mușinoale de furnier. — Destulă că a fostă odată doi tâlhari; unul român și altul ungar. Unul în munții țerei românești, celalaltă în codrii țerei ungurești și erau făloși amândoi din semă afară pe diregătoră loră.

Românul credea, că tâlhariu ca el n'o lăsată Dumneșu pe sub sora, de când a făcută ceriul și pământul și tôte câte suntă într'ensele. — ér ungarul forte să indoia, că în lefteria lui l'ar întrece vr'o bidiganie de omă, fie acela chiar și cu „spiritușu“.

Cum s'a întemplată cum nu, destulă că românul o aușit de vestea ungarului, și ungarul de-a românului și s'a născută în ei dorul de a se vedé și măsură unul cu altul în destoinicia tâlhăriei.

Românul a pornit spre țera ungară, ca se dee de fratele seu în tâlhărie, ér ungarul de cătră țera ungară, ca să se întelnească amândoi în codrii

Ardelului sub un copaciă așa de înaltă câtă își perdea crengile printre stelele ceriului.

— Bună sora ungară — agrăi tâlhariul de român pe ungar.

— Bună să-ți fie inima române! — răspunse ungarul, cam cu fală cum povestesc ei ungurii.

— Da până unde frate, întrebă românul așa într'o doră.

— Ia am pornit omă de omenie, să întelnesc pe cel mai mare tâlhariu de român, să-i vedă fața, să-i judecă curagiul și să me măsură cu el în trăba tâlhăriei.

— Ți-ai dată de noroc ungară? — Eu isă tâlhariul ce cauți. — io-să românul din poveste și totu din pricina asta mi-am părăsită si eu țera, ca să te întelnesc și să ne măsurămă puterile și destoinicia.

Și se bucura ungarul și-și bătea pintonii de gândea că l'a apucată alte-celea . . . și se bucura românul și-și neteșea musteșele cu mulțămire, de gândea că atunci numai a scăpată de cea mai întunecăță temniță din lume.

— Să ne măsurămă dară puterile șise ungarul. Vedă tu române copaciul ăsta? . . . În vârful lui este

ună cuibă cu ouă de pasere — pe ouă șede paserea, clocește . . . Să te sui încet, să iai ouăle de sub pasere toate, dar așa, că paserea să nu te simțescă, nici să sbore, și dacă ai făcută lucrul ăsta, atunci credu, că ești mai mare tâlhariu ca mine și ne întovărășim amândoi până la morțe; ér dacă nu, ești éc'ășa ună papă-lapte, cum spuneți voi!

Și s'a apucată românul, — și-a aruncat șerpapariulă, ca să se potă îndoi mai ușor, și-a strinsu și legatū bine opincile pe piciorū, ca să nu se desfacă și să-lū dēe de rușine, și-a pusū pālăria josū, și-a făcutū cu smerenie cruce și s'a urcată pe lemnū.

Era mare lucru mă rogū la D-Vostre să te sui pe lemnū așa înaltū, să furi toate — dar toate până la unulū — ouăle de sub o pasere ce clocece, să nu strict nici unulū până josū și paserea să nu te simțescă de locū și să nu sbore!

Românulū însē se încredea în sine, scia elū, că săvērșise lucruri mai grele ca ăsta.

Acum românulū e în vērfulū copaciului, își bagă mâna în cuibū și cum, cum nu, până ai bate în pālmi se scoboră și pune ouăle în mâna ungurului, și mândru de isbānda ce făcuse își neteșce musteța și dice:

— Ia poștește fārtate și te sue susū, veți, cum paserea dōrme dusă și sub ea ou ca'n palmă!

— Ești mare tâlhariū frate și facū tovrășie cu tine, — dar unde-ți suntū opincile? îmi pare, că le legași bine pe piciorū, — te-ai suitū încălțatū și te scobori desculț!

Uimitū să uită românulū la piciōre. — Era desculțū ca toți desculți

. Ungurulū, până-ce românulū umblase după ouē, i-a furatū opincile din piciōre!

Rugatu-pa destulū ungurulū după aceea pe românū, ca se facă tovrășia. Românulū însē vēdēndū, că ungurulū îlū întrece în ale tâlhăriei, n'a voitū. —

George Simu.

Un ū copil ū de conte.

Romanŭ de Antonŭ Langer

tradusŭ din limba germană de Dănilă Sănjoanŭ.

(Urmare).

CAPITLULŪ II.

In strada Coloritorilorŭ. — Mască pentru mască.

Frumōsa Laura Persini șede pe unū divanū elasticū în budoarulū ei seducētorū, carele era așternutū cu covōrē de atlasū cu figurī albe și roși, și carele cu numērōsele și prețioșele sale tipuri de Guinquallerie forma unū templu micuțū de fee, ceea ce convenea de minune pentru đina, carea locuia în acestū templu. Căci frumōsa Laura merita acestū nume în înțelesulū celū mai estinsū alū cuvēntului, fețișōra ei cu trāsuri italiene, cu pērulū de corbū și cu buzele roși-întuncate și cu ochiī săi blānđi și albaștri, representa în unū modū admirabilū o părțicā de ereditate dela mumă-sa. Figura ei trebuia să umple pre sculptorū și pre poetū cu o însuflețire cu atāta mai tare, că ea nu se negligia în îmbrăcare, ci să îmbrăca cu o atare elegānță cochetă, care este partea caracteristică a vieneselorū frumōse. In acēsta mergea de multe ori așa de departe, câtū își uita multe altele, cari le pretinde amabilitatea muierescă, spre exemplu: spiritulū, cultura etc.

Lāngă acēstă nimă șede pre divanulū elegantū Procopū Hlaby, copilulū de conte, calfa de mēsaru și nu era de luatū în nume de rēu bietulū tinērū, carele nici odată nu cunoscuse altceva, decâtū colibele misere

ale unui satū boemū, séu lucrătōrea înădușită și rēu mirositōre, dēcă elū încatenatū de farmeculū locului și a nimfei, ce locuia aici, să dedicā momentului și fericirei sale cu acelū focū pasionatū, de care numai junimea e capabilă, fără de a se îngriji de aceea, că ce va aduce cu sine điuā de mâne, ci ocupāndu-se numai cu de cugetulū, că acestū amorū trebuia în fine să ducă la o declarație anumită, la unū scopū pozitivū.

Frumōsa nimfă puse mâna sa albă și fină pe umērulū lui și-i șopti în unū tonū atātū de dulce și consolatorū, cum este posibilū numai între amoresați:

— Trebuie să mă māniu pe tine; mai întâiu pentru că ai venitū mai târđiu ca de comunū, — după aceea pentru că ești astăđi atātū de distrasū. Ce să cugetū? — Ce ai, Victorū?

Lectoriī noștri se vorū mirā, cum de vine Procopū de-odată la numele romanticū Victorū. Insē cine a iubitū vre-odată își va potē esplicā debilitatea bietului tinērū, carele află numele onorificū Procopū prea simplu vis-à-vis de numele poeticū Laura și pentru aceea și-a atribuitū numele Victorū, care-i părea cu multū mai frumosū.

— Scumpa mea copilă, răspunsē elū la întrebarea seducētōrei Cicee, — trebuie să mă escusi, — căci eu am studiatū astăđi multū, — desēmnilū te încōrdă

mai cu sémă când copiéză cineva așa diliginte ca mine, când te nisuesei a progresá în artă.

Spre a esplicá și acéstă enigmă, carea se pare a zăcé în cuvintele ultime ale lui Procopu, trebuie să mărturisimú pre lângă óre care înfruntare, că tinérulú bărbatú din o rușine falsă își negase și starea sa, onorifica sa meserie. — Calfa de mésarú stetea prea departe de d-șóra cea din o familie mare, — și decă ar aflá cineva în acea ceva necorectú, atunci putemú escusá pre bietulú Procopu chiar numai cu acea, ce amú mai reprodusú deja odatá pentru escusarea lui, adecă că eroulú nostru nu este unú erou, ci chiar numai unú omú.

— Dar ce copiezi? întrebá frumósa Laura.

— O madonná după Titian, răspunse Procopu întorcéndú privirea spre páméntú.

Unú surisú ușorú juca pre buzele frumósei Laura, când continuá :

— A depinsú Titian și madonne? Mě bucurú de patriotulú meu. Ași vré numai să știu, cum de pictorií italieni vinú a depinge cu o atare predilecțiune chiar madonne.

— Pentru că în patria ta se póte aflá mai ușorú unú prototipú pentru acelú scopú; — trebuie numai să te privescá pe tine și-și imaginéză, că o atare fisionomie a trebuitú să fie și aceea, care a entusiasmatú pe Raphael, Titian și Corregio și i a inspiratú în modulú celú mai sublimú.

Se vede, că Procopu a folositú órele sale libere la magistrulú Desbareau nu numai pentru învățarea limbei franceze, ci pentru o aplicare posibilá a galanteriei franceze.

— Lingușitorule! strigá frumósa Laura și-lú lovi încetú cu mâna ei mică și albá preste gurá, care ocașiune o folosi galantulú calfá de mésarú, de a-i prinde acéstă mână mică și de a-i sêrutá vârfulú degetelorú cu pasiune.

— Tu ești madona mea, fantasá elú, căci eu te adorú.

— Du-te, du-te! tu mă batjocuresci, răspunse ea, înfigéndu-și degetele sale fine prin pêrulú lui întunecatú — eu nu corespundú pentru o madoná, — căci amorulú, ce-lú simțescú pentru tine, — e prea pécătosú.

— Pécătosú?

— Da, pentru că când ședú lângă tine, când simțescú mâna ta în a mea, când buzele tale atingú pre ale mele, atunci mă pêtrunde o flacără sêlbaticá tresăritóre, pentru care nu am nici unú nume, care îmi opresce rêspirarea în pieptú.

Și ea se alipi de frumosulú june cu ochií flăcărândi și cu pieptulú puternicú pâlpitândú. Elú simția în acestú momentú același focú sêlbaticú tresăritorú în vinele sale și același înădușire în peptulú sêu palpitândú.

— Așadară întru adevêra mă iubesci tu atâtú de intimú? întrebá elú.

Mai multú, decátú viéta mea, răspunse ea.

— Și voiesci să fir a mea?

— Pentru vecie.

Din norocire pentru eroulú nostru, bătú în acestú momentú cameriera la ușa budoarului și întrá în chiliá fără a așteptá concediulú stăpânei sale și apoi dîse în unú tonú respectuosú, dar mai aprópe admonietoriú și aruncándú spre Procopu o privire semnificátore, cuvintele :

-- Grațiosá d-șórá, au trecutú trei pátrare la 10.

Laura sári de pre divanú, își mușcă buzele și dîse :

— Hanne are dreptú, — trebuie se mergi, Victorú.

— Și pentru ce? întrebá tinêrula, carele cuprinse cu ochií înflăcărâți figura seducétore și uitase cu totulú dubietatea, ce i-o deșteptase în peptú madame Novotny.

— Să apropiá 10 óre, dîse Laura iute, la 10 óre să încuiá pórtá. Eu nu voiescu, ca să mergi după încuierea porței, — căci eu ca una, ce sum singurá în lume, trebuie să portú o grijá duplá de reputațiunea mea, — carea s'ar puté compromite prin acea, decă ar povestí vêtavulú de casá cumêtrelorú sale, că unú bărbatú s'a dusú dela mine după încuiatulú porții.

— Dará —

— Nici unú dará, iubite Victorú. Nimene nu suferé mai multú, decă nu te duci, decátú eu, — îi șopti seducétorea nimfá cuprinđendu-lú și închidéndu-gura cu o sãrutare, — suntú anumite margini ale buneii cuviințe, pre cari o fatá nici odatá nu trebuie să le pêrdá din ochi, așadará ascultá-mé scumpe amice și te du!

— Ah, tocmai acum — să tângui Procopu, — tocmai acum, când te-am aflatú pentru prima datá așa de gingașá ca nici odatá.

— Viná mâne éráși, căci éráși mă vei aflá așa, — îi șopti ea la urechiá.

— Intru adevêrú? strigá elú în o bucurie esáltátore, stringéndu-o spre sine.

— Mâne! mâne! răspunse ea desfácéndu-se de elú și demiténdu-lú în modú liniștitú pe ușá.

Procopu să cumpánia ca unú omú beatú, când Hanne îi lumina scara; vêtavulú stetea deja sub pórtá așteptándú sunatulú, care îi concedea a închide pórtá și a ridicá dela fie-care, care întra și eșia unú felú de vamá.

Procopu remunerá anticipando pre Cerberus, carele se plecasse adêncú, cu o piesá de 10 cr. și eși în stradá.

De ar fi omulú în o iritare câtú de aprinsá a simțurilorú, totuși este de ajunsú bórea ghetósá a unei

noapți reci de ernală, de a-lu răcori și prin aceea a-lu face cevași mai liniștitu și mai cuminte și astfelu și calfa de mésară, deși era atâtu de amoresatū și înfocatū în acestū momentū, totuși își îmbumbă acum paletonulū, ce era deschisū de susū până josū, fiind-că o suflare de vântū rece ca ghiața îi aduse aminte, că o nópte de Decemvre nu e chiar așa de acomodată a te preumblă în timpulū ei, ca una de Maiu.

Cu paletonulū îmbumbatū, cu bórea ce-i suflase rece pre la tîmple, i-se reîntórse puțin liniștea și trezvia, — cuvintele admonietóre ale măiestriței si învinovățirile ei despre Laura i veniră de-odată în minte, — îi era năcasū, că nu avuse curagiulū, de a întrebă însuși pre d-șóra Persini și a o luá la vorbă, — îi mai veni în minte acum, că Laura a pretinsū fôrte îngri-giată, ca și de multe ori de altă dată, ca sē se ducă numai decātu înainte de 10 ore, — ore ce era sē fie în fine, decă ea-lu demitea mai târđiu? — Gelosia, care fu deșteptată în elū încă de madame Drach, ilū aduse la acea conclusiune sillogistică înflorătóre, care e propriă numai gelosiei, că adecă Laura numai pen-tru aceea ilū silesee a se depărtá, pentru că ea așceptă pre altū cineva și din aceste premise și a făcutū con-clusiunea, că elū trebuie sē așcepte ca sē vedă, că ore acelū misteriosū cineva veni-va séu ba.

Își rēdică gulerulū paletonului tare în susū, își trase pālăria adâncū preste față, își băgă mânilē în busunarele paletonului și astfelū sē preumblă în pași mari ca o sentinelă în susū și în josū prin strada co-loritorilorū.

Audi din unū turnū din apropiere bătēndū unū pātraru pe 11, jumātate pe 11 și trei pātrare; cu fie-care pātraru de óră i-se mai ușura inima, căci nu ve-nise nimene în casă, decātu bētrānulū profesorū de musică, carele se întórsece acasă cu pași cam nesigurī, schiopātāndū și cāntāndū încetu o arie. Procopū rugă în cugetū de iertare pre adorata sa, elū își propusese sē nu așcepte mai multū, decātu până la 11 ore și atuncī sē mērgă acasă si a dóua đī sē cetēscă o pre-dicā bună măiestriței, pentru că a calumniatū atâtū de uritū o creatură atâtū de nobilă și inocentă, ca d-șóra Laura Persini.

Atuncī începū a bate orologiulū din turnū; cele patru pātrare rēsunară cutremurātórū în nóptea de ernală rece și tăcută.

Cu tóte aceste cele 11 loviri încă nu sunaseră, precānd Procopū audi durāitulū unei trāsuri, carea venia repede și se opri la intrarea în strada colorito-rilorū. Procopū se opri și ascultă.

Unū bārbatū sārī din trāsura și demandă cocie-riului: „Attends-moi ici!“ *)

Apoi alergă repede pe stradă în josū pe dinaintea lui Procopū.

*) Așceptă-mē aici!

La lumina laternei de gazū observă calfa de mē-sarū, că străinulū era unū bārbatū bētrānicū, fôrte elegantū și merse repede spre casa, unde locuia Laura, — sună, i-se deschise numai decātu și elū intră cu sigu-ranța unui bārbatū, carele a trebuitū sē facă deja de multeori acēstă cale, la cea ce sē lovia și purtarea vē-tavului, carele închiđēndū pórtā, mormāi cu tótā supu-nera :

— Sērutū māna, d-le conte.

Procopū își simția genunchii îndoindu-sē. Tóte aceste împrejurārī se loveau fôrte tare cu aceea, ce-i descoperise d-na Novotny, încātu mai multū nu se pu-tea îndoi.

Elū simția acum prea evidentū, că Laura a ju-catū cu elū unū jocū falsū și primulū cugetū, ce-i veni în creeriī sei plin de rēsbunare, a fostū acela, a sună clopoțelulū, a pētrunde în casă si a sugrumă pe contele dimpreună cu infidela. Din fericire atarī planurī de rēsbunare nu se potū esecutā așa iute, precum se des-vóltă. După aceea însă o vóce lucitóre de speranță șopti bietului Procopū în urechiā, că acestū conte póte că nu a mersū chiar la Laura; elū putea chiar așa de bine sē fie mersū la vēduva profesorului, care locuia în etagiulū alū treilea cu dóuē fete frumóse, carī l'au întimpinatū de vr'o câteva ori pre scară; în fine chiar și dacā a mersū la Laura, putea se mērgă în referințele cele mai onorifice și mai oneste, ca amicū, ca rudă séu ca apērātórū, și că numai pentru aceea ar fi folositū óra târđiā, pentru-că séu nu a avutū timpū liberū, séu pentru-că se temea a o visitā đīua ș. a. ș. a.

Fiind-că însă tóte acestea motive de escusare trase ca prin unū pērū nu căscigarā bietului Procopū aceea liniște, de care avea lipsă, se otārī a sē întórce cătrā cocieriulū străinului spre a aflā dela acela deslu-șirile necesare despre starea lucrului.

Merse deci pe stradă în susū până la trāsura.

Era unū ecupagiū fôrte elegantū cu marea și co-róna de conte pe ușă și la care erau prinși doi cai fôrte escelenți de Holstein.

Cocieriulū stetea pre caprā învélitū în o bundă pompósă.

— He! confrate! strigă Procopū cocieriului.

— Hm! mormāi acesta fără sē-și ridice nasulū.

— Acēsta e o nópte prea rece de așceptatū — continuā Procopū în limba germană voidū cu ori-ce prețū a veni cu elū în discursū.

— Niks deutsch! — murmurā cocieriulū și se învéli érāși.

Procopū prețūi în acestū momentū pe amiculū seu Desbareau, dela carele învățase franțuzesce, căci era convinsū, că va aduce în discursū pre murmurātórulū cocierū, dacā ilū-va avorbī în limba francesă.

— Ah! camarade! — strigă în limba francesă —

tu ești unu francesu, apoi trebuie să-ți spunu, că pentru unu francesu ești prea morosu și foarte puțină veselă. Ce-ți lipsește camarade?

Când auzi cocieriulu sunetele limbei materne, cari suntu unu felu de farmecū chiar și pentru celū mai de rëndū francesu, atunci se ridică monsieur Jean pre capra sa și răspunse în unu tonu, ce devenise cu multū mai amicalū:

— Affi ceva plăcere în aceea, că trebuie să stai în totă ziua aici câte două trei ore în frigū. Eu credū monsieur, că d-tale încă îți va fi chiar așa de frigū ca și mie.

Calfei îi era în acestū momentū atât de caldū, încâtū îi ardea sângele în vine, ca nisce torenți de lavă;— acum ajunsese totuși la sigura cunoștință, că contele își face în totă ziua vizitele în această stradă. Apoi fără voce întrebă mai departe:

— Așadară în totă ziua veniți aici?

— Da, domnulū meu.

— Și totū la aceea oră?

— Durere.

Să părea așa dară, că frumoșa Laura Persini nu avea față de contele atari scrupulosități, cari s'o împedece de a reține pe Procopū la sine după închiderea porții. Dacă contele venia în totă ziua după închisulū porții, atunci domnișóra Laura nu ar fi pututū posede simțulū valoratū în fața lui Procopū.

— Apoi spune-mi iubite amice, — continuă elū cu aceea poftă însătă, care conștrînge totū-deuna pre geloși, de a află partea cea mai rea, — ce pôte căutā domnulū vostru aici așa târziu? Dără nu se facū vizitele pe la unspre-dece ore.

Cocieriulū aruncă spre elū o privire de neîncredere.

— Eh! domnulū meu — răspunse elū multū mai puțină amicabile, D-ta întrebī cam multū pentru unu curiosū. Ești d-ta dără unu Mouchard, unulū dintre aceea, față de cari m'au admoniatū destulū de desū camaradii mei, atunci poți fi convinsū, că dela Jean Favardinet nu mai scoți nicī unū cuvântū, sacrebleu.

Cocieriulū se învélī érăși în blana sa.

Însē Procopū nu scia, ce-i trebuia, dealtecum învătăse elū dela amiculū seu Desbareau, cum trebuie să umbli cu francesii. Dece pași dela cornulū stradei amintite se afla o ospătărie bine cunoscută, acolo alergā calfa, lăsă să-i umplā o sticlă mărișorā cu cognac, merse érăși la equipagiulū contelui și érăși strigā cătrā stăpânulū caprei:

— He! cocieriule!

— Ce este? — strigā Jean Favardinet.

Procopū ridică în susū sticla, așa încātū mirosulū alcooliceū alū acestuia trebui să gādălăscā nasulū arămiū alū francesului și răspunse uniculū cuvântū:

— „Cognac.“

Trebuie să fimū fostū în Francia, ca să scimū, ce

farmecū produce în francesulū de rëndū cuvântulū „cognac“, și cu atâta mai multū obiectulū ca atare.

Nicī Jean Favardinet nu se putū opune, apucā sticla, turnă pe gâtū, pleoscāi cu limba de plăcere, redete sticla și dise oftândū:

— Merci Monsieur!

— Eu ași fi trebuitū să te tragū josū de pe caprā și să te batū bine, — începū Procopū discursulū înterruptū, — pentru ofensa, ce ai pus'o pe mine, când mă considerai de unū Mouchard, însă eu am o natură pacinică, și în fondū ai avutū tu dreptū, căci eu am întreatū cam prea prostū. Așadară să scii, monsieur Jean, căci nu sum unū Mouchard, dar sum gelosū.

— Oho!

— Da, și încă gelosū pe domnulū tēu, pe contele — cum se chiamă?

— Hm! numele nu are nimicū de a face aici. D-ta ești gelosū pe d-nulū meu. Curiosū. — D-ta ești tinērū și frumosū, domnulū meu e bătrânū și nu frumosū, eu credū, că mai curēndū ar avē elū motivū să fie gelosū pe d-ta.

— Însē dacă merge elū la dama aceea, pre care o iubescū eu —

— Apoi, — întrepruse cocieriulū — apoi d-ta vei avē gratis amorulū acela, pre care domnulū meu trebuie să-lū plătescā cu bani scumpi. Acesta totū e bunū câștigū.

Acesta a fostū unū înțelesū nou alū cestiunei, care nicī-când nu ar fi venitū în minte simplului nostru calfā, acestū lucru însă era foarte înțelesū de cătrā cocieriulū francesu, carele purtase deja cu trāsura diferiți domni tineri și bătrâni la diferite Lorette prin Viena și Paris.

— Eu încă nicī nu sciu — dise Procopū, — dacă dama mea și aceea, pre care o vizitezā domnulū tēu, e totū una și aceeași. Preste aceea ași dorī se primescū deslușirile de lipsă dela tine.

— Dacă este numai atâta, cu plăcere. Dama, pre care o vizitezā domnulū meu, locuesce acolo în strada coloritorilorū, în casa aceea de lângā cafenea.

— Adevēratū, l'am vėdūtū mergēndū înlăuntru. Și pôte că scii și în care etagiū?

— La totă întēmplarea. Babbiste, camerierulū, trebui se ducā într'o di la damā unū biletū cu o corfiță plină de persece, acelea le predede lui Pierre, carele însă își propuse a întreprinde o partie la țērā cu cameriera Marion și astfelū corfa și biletulū venirā la mine. Eu le dusei ambele în ulița coloritorilorū în etagiulū alū doilea.

Bietulū Procopū i-se strēnsese deja gătlegiulū la olaltā.

— Și adresa — adresa? îngână elū.

— Aștēptā numai, — la d-șóra Laura Passini — Pertini, — nu, Persini, da, da adevēratū așa a fostū.

— E destulă, mulțumesc! — exclamă Procopu, lăsându-se-i cadă sticla, care se făcū hârburi și alergă ca ună turbatū érăși în ulicióră.

Jean Favardinet privia după elū clătindū din capū filosofice.

— Hm! uite numai, — murmură elū pentru sine — se dice că nemții arū fi cu multū mai flegmatici ca noi francesii. Eu însă am observatū, că și ei, când suntū amorisați, suntū chiar așa de nebuni, ca și noi. Dealtcum și cognaculū le place chiar așa de bine ca în Francia. Celū puținū acela, care l'a plătitū tinērulū a fostū escelentū! Intr'adeverū e pagubă, că acestū tinērū distinsū n'a mai avutū ceva de întreatū; pōte că m'ar fi mai tractatū cu o sticlă.

Și după-ce Jean Favardinet făcuse națiunei germane aceste două concesiuni ponderose și-și mai linse odată buzele se scufundă pe capra sa érăși în cugătări filosofice.

Procopu Hably întră cuprinsū de mare iritare în cafenēua din ulița coloritorilorū și cerū punciu. Este unū fenomenū propriū.

După sticla primă urmă a a două și a treia. Fața bietului tinērū deveni totū mai palidă și ochii totū mai sēlbateci. Când veni a patra sticlă de punciu, veni la elū ferbătorulū de caffèe, unū bărbatū amicabilū și umoristicū și îi dechiară, că elū ar consideră de o ofensă pentru receptulū seu de punciu, dacă ar fi cineva în stare a bé din punciuulū seu mai multū de trei sticle și că i-ar putē recomandă limonadă și apă de smeură. Procopu însă, carele prelângă tōtă beutura de punciu nu era așa de beatū încatū sē nu observe, că-lū consideră de beatū, fu destulū de cu minte a se depărtă.

Când eși din cafeneaua caldă în aerulū rece a nopții, bătū orologiulū din turnū trei pătrare pre unulū. Între acelea bateri melancolice se amestecă durăitulū unei trăsuri. Contele finise cu visita sa amorosă și Jean Favardinet ilū ducea cătră casă.

Procopu merse cu mânilē încrucisate la pōrtă și sună. —

După câteva secunde veni vêtavulū, deschise și esamină uimitū pre tinērulū, carele voia se mērgă în lontru.

— Încotro? încotro? — întrebă elū stându-i în cale.

— La domnișora Persini, — răspuse Procopu și voia alū dá înlătur.

— Nu se pōte — protestă vêtavulū, — d-ta esti unū străinū, și unū străinū nu pōte întră în casă în timpulū nopții.

— Afară dacă este elū unū conte, — așa e, tu destrăbălătură de vêtavū ce ești? — strigă Procopu așa de tare, încatū se deceptară toți vecinii.

— Oho! așa stă trēba? — cugetă vêtavulū. — De aici s'ar putē nasee unū scandalū și domnulū casei mi-a ordonatū strictū, ca sē împedecū ori-ce scandalū din casă.

Și mai iute de cum amū fostū noi în stare a scrie acestū cugetū, apucă vêtavulū pe tinērulū bărbatū de mână și-lū aruncă pe pōrtă afară și aceea o închise și o încuiă iute. Procopu insulta și bătea cu pumnii în pōrtă, dar vêtavulū nu avū grijă de aceea. În sunetulū acestui sgomotū se apropia cu pași repezi o patrulă.

În acestū timpū alū stărei de asediu mai curēndū își putē cineva aduce aminte de o arestare pentru conturbarea liniștei de nōpte, ca în ziua de astăzi și Procopu care scia bine acēsta, apucă la fugă, rezervându-și rēsbunarea pre ziua următoare.

Sē întorse deci în chilia lui cea mică din strada Augarten. Dōmna Novotny era încă deșteptă. Deschise ușa chiliei, când trecū calfa pre dinaintea ei, și-i șopti:

— Așa târziu Copi? — Dumneșeulū meu, câtū de palidū ești, — ești morbosū?

— Îmi va fi acuși mai bine, — răspuse elū strīgându mână măiestriței.

— Sē-ți facū o tee, Copi?

— Mulțumescū, că și fără de aceea mi-am căpētatū eu tea mea, d-nă măiestriță, căci totulū, totulū e așa cum ai disū d-ta.

Și cu aceste cuvinte se duse în chilia sa de dormitū, pre care i-o mobilase d-nulū Novotny separatū de ceialalți calfe.

Dar măiestrița nu se culcā, ea era prea îngrijată pentru Copi alū seu; făcū focū și pregăti tea, apoi merse încetū cu tava plină până la ușa chiliei de dormitū alui Procopu; acolo se întorse însă érăși îndērēptū cu tea pentru-că simți, că contra acestui rēu nu folosese nimica o tee, căci auzi, cum plāngea bietulū tinērū cam încetū, dar forțe cu amarū.

Blăstēmū de dragoste.

— În stilū poporalū —

I.

Ea:

Ionelū, iubitulū meu!

Ajungă-te Dumneșeu

Accea ce gândescū eu;

Fire-ai fi omū bocotanū,

Bolitoria din anū în anū,

Sē ai boi cum au domnit,

Sē și-i mănecă doftori;

Sē ai bani și plină pungă,

La poteci sē nu-ți ajungă;

Sē ai turme, curți domnesci,

Tu'n spitale sã bolesci;
Sã ai multe bogãþi
Folosi sã nu le sciri.

II.

Elu:

Niþã, Niþã mãndra mea!
Rãu mã mai poþi blãstãmã
Sece-þi Dumneþeu limba
Sã nu mai blastemi cu ea.
Binele, care mi-lu vrei,
Fie alu tãu þi aloru tãi,
þi c'adausã iþi poftescã
Dela Domnulã celã cerescã:
Sã ai traiu, vieþã lungã,
Peþitori sã nu-þi ajuugã;
Sã fii flõre înfloritã
De-alu vieþi geru sbãrcitã,
Mãtrãgunã din rezoru
þi hulita tuturorã.

III.

Ea:

Bãdiþã, bãdiþulã meu!
Ferescã-me Dumneþeu
De blãstãmulã tãu celã greu. —
Dar cum mi-ai mãncatã noroculã
Mãnce-te bõla þi foculã;
Mãnce-þi casa sãrãcia,
Cei doi ochi negri orbia,
Statu-þi mãndru gãrbovirea,
Graiu-þi dulce gãngãvirea,
Ca sã scie ori þi cine
C'a 'nþelã fete nu-i bine.

IV.

Elu:

Mãndrã, mãndruliþã mea!
Rogu-te pe Precesta
Mai multã nu mã blãstãmã,
Ci te du în drumulã tãu
þi rõgã pe Dumneþeu:
Ca sã te poþi mãritã
Eu sã me potã însurã,
Cãci dragostea fãþãritã
Nu te face norocitã.

V.

Ea:

Bade bãdiþorulã meu!
Eu mã rogã lui Dumneþeu,
Sã ne curme vieþã
Cum foculã rupe aþa,
Nici unã cãsã sã nu bolimã,
Dintr'odatã sã morimã;
Unã pãmẽntã sã ne primescã

Unu preotã ne prohodescã,
Nime sã nu ne bocescã;
Pe mormẽntã sã ne rãsarã
Scãiuþi þi pãtrã-amarã,
Ca sã scie ori þi cine,
C'amã trãitã în rãu în lume:
Cã 'ntr'o vreme ne-amã iubitã,
Dar pe urmã ne-amã hulitã.

Antoniu Poppã.

Din povãþirile unui omã de scõlã.

Nu te 'ncrede tot-dãuna limpeþimei ochilorã:
cugetã cã în aerulã limpede sã formezã nori tempe-
tuosã.

*

De vei a face judecatã drẽptã despre unu omã, cercã
dupã faptele nu dupã vorbele aceluia.

*

De vei a-þi nobilitã sufletulã, cercã plãcerea în
vorbele celorã bunã þi înþeleþi, er nu în ale cleveti-
torilorã þi ale uþuraticilorã.

*

Mãsurã adevãratã a vorbeloru e datã numai ce-
lorã înþeleþi; rarã suntã, cari poþedã adevãrata înþe-
leþiune.

*

Numai atunci dã sfaturi bune, când faptele-þi
suntã în armoniã cu vorbele; la din contrã vei fi luatã
în batjocurã.

*

Vieþã e unu þiru de schimbãri; cercã a avã tot-
dãuna aprinsã fãclia minþei, cãci nu þcãi, unde e des-
chisã uþã perirei.

*

Nãcasurile þi suferinþele suntã grele probe pentru
õmeni, dar cea mai bunã scõlã a vieþei.

*

Când suferã, fi cu rãbdare, rãbdarea iþi va alinã
suferinþã; când esti în rãu, sperãzã, sperarea iþi va
alungã noriã desperãrii.

*

Când suferã aratã-te voiosã în faþa inamicului,
cãci astfelã ilu vei ruþinã si umilã; arãtãndu-te tristã,
ilu vei face sã triumfe asupra-þi.

*

În nãcasuri þi pericole nu-þi perde curajulã: bãr-
batulã curãgiosã vede în luptã þinta — nu pericolulã, celã
timidã vede pericolulã numai, la scopã nici cã se gãn-
desce.

Diverse.

„**Balade și Idile**“ e titlul colecțiunii de poezii, ce tinărul și distinsul nostru compatriot *George Coșbuc*, a scos de sub tipari în zilele aceste la București. *George Coșbuc* e cunoscut de întregul public român. Limba curată, stilul ușor, ideile originale, farmecul și valoarea versurilor lui sunt neîntrecute, ceea ce ne dă cuvântul a susține, că *Coșbuc* e primul nostru poet. Colecțiunea „**Balade și Idile**“ se estinde pre 254 pagini 8° și cuprinde 53 balade și idile și 45 cântece. Ea începe cu dragălașa poezie „**Nopțe de veră**“, pe care am publicat-o și noi în Nr. 14 din anul trecut. — Prețulu 3 lei.

De ale scôlei. A apărut a VII. programă a scôlei civile publice de fete cu internat a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, din Sibiu pe anul școlastic 1892/3 publicată de d-lu Dr. Ioan Crișianu, directorul acelei scôle. Cuprinsul: 1) „**Posiția istoriei în planul de învățământ și metoda ei**, de Ioan Popoviciu; 2) Sciri școlare, de directorul. Din aceste sciri școlare estragem următoarele: Personalul scôlei; d-lu Ioan Crișianu, director; d-șorele Eugenia Trifu și Elisa Nasta, învățătore; d-ni Vasile Bologa și Ioan Popoviciu învățători; d-ni Zacharia Boiu și Nicolae Toganu, catecheti; d-ni George Dima și Iuliu Schaeffer, institutori pentru muzica vocală și instrumentală; d-șora Elena Petrașcu, institutură pentru limba franceză; d-șorele Sabina Brote și Victoria de Heldenberg pentru muzica instrumentală; d-șora Maria Romanu pentru lucrul de mână, 3) d-șora Matilda Mangesius pentru gimnastică. Personalul internatului: d-lu Ioan Crișianu director; d-șora Elena Petrașcu, directură; d-lu Dr. H. Süssman medic de casă, apoi o guvernantă și o bonă. Eleve înmatriculate în acest an școlastic a fost în cl. I. 16, în cl. II. 18, în cl. III. 19, în a IV-a 17; în cursul complementar 19; în internat au fost de tôte 57.

„**Colecțiune de Plante**“, sêu „**Herbariu**“, a arangiat d-lu I. Moisil, profesor la gimnasiul real din Slatina, menit pentru aședarea plantelor uscate adunate de elevi scôlelor secundare speciale sêu de universități. — Colecțiunea este însoțită de 340 etichete pentru plante, tipărite în limba română și latină precum și de o „**Instrucțiune**“ în care se esplică adunarea, uscarea și aședarea plantelor în herbariu, etc. Se află de vânzare la librăria Societății „**Încurajarea comerțului român**“ în Slatina. — Prețulu unui exemplariu L. 2. B. 80., cu coperte în color L. 4.

Esamenul de maturitate, la gimnasiul din Năsăud s'a ținut în 26 și 27 Iunie n. c. funcționându ca director suprem Alexiu Konez. La scripturistica s'au prezentat 16 inși, dintre cari unul a fost respins. La verbalul a reeșit unul cu eminentă 8 cu calcul de matur, 2 s'au retras, 3 au fost relegați la facerea esamenului după trei luni și unul după un an.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna“ din incidentul serbării iubileului de 25 ani a ținut o sesiune în sala cea mare a „**Seminariului Andreian**“ o ședință festivă

Venitul curat a fost destinat pentru înființarea unui fond de ajutorare pentru membrii societății în casuri de morbu și eventualu la continuarea studiilor.

Petreceri. *Studentii maturisanți dela gimnasiul din Năsăud*, voru aranjă Sâmbătă în 1 Iunie n. c. un balu în hotelul „**Rahova**“. Prețulu de intrare de persoană 1 fl., în familie 80 cr. — *Reuniunea învățătorilor români sălăgeni* cu ocaziunea adunării generale va aranjă în 11 Iulie a. c. în comuna Sîrciu Bogdánhaza — o petrecere de veră împreună cu producțiunii literare. Inceputulu la 8 ore sêra. Prețulu de intrare de pers. 1 fl. 30 cr. în familie 80 cr. Ofertele și suprasolvirile sunt a se adresă la cassariul reuniunii, dlui Vasile Olteanu, în Pericei (Perecsen) p. u. Șimleu. — *Inteligința română din Bethleanu*, cu concursul mai multor tineri academici va aranjă un balu filantropic în sala casinei din Bethleanu la 11 Iulie n. c. în favorul bisericeii și scôlei rom. gr. cat. local. Prețulu de intrare de pers. 1 fl. 20 cr., în familie 1 fl. — *Inteligința română din Sîntereag*, preoțimea tractuală și junimea academică română de pe valea Șieului și juru va aranjă petrecerea de veră îndatinată în Sîntereag (Somkerék) la 16 Iulie n. c. în favorul bisericeii rom. gr. cat. din locu, care acum se edifică. Prețulu intrării de pers. 1 fl., în familie 80 cr. În pauză se voru esecută jocurile naționale „**Calușerulu**“, „**Romanulu**“ și „**Bătutu**“. Ofertele și suprasolvirile sunt a se adresă d-lui Bartolomeiu Sigarteu, cassariulu acestei petreceri în Sîntereag.

Necrologu. În Sîn-Niculau-mieu din Banat în 11 Iunie n. c. a reposită *Emilia Codreanu* născ. Popoviciu, soția zelosului învățator Blasiu Codreanu, lăsându în doliu pre intristatul seu soț și cinci prunci. Fie-i țerina ușor!

Deslegarea gâcituri de șac, din Nr. 10 alu fôiei nôtre e următoreca:

George Barițiu s'a născut în Juculu inferioru în 24 Maiu 1812; a murit în Sibiu în 2 Maiu 1893 în vîrstă de 81 de ani. Vița întregă și-a consacrat-o Românismlui.

Bine o au deslegat:

Domnișorele: Elena Silași, Bistrița; Maria Cioabanu, Nădășel; Olimpia P. Grideanu, Comana inferiôră; Elena Medeanu, Sebeșulu săsescu; Aurelia Barițiu Blasiu; Emila Pascu, Simotelnicu; Sabina Onca, Borgo-Prundu; Susana F. Codarcea, Oroiu secuiescu, și Victoria Chifa, Brasfalêulu inferioru;

Domnele: Elena Gaboru n. Lupanu, Teiuș; Lucretia Sima născ. Cosma, Marin; Maria Câmpianu n. Simionu Sibiu; Emilia Moldovanu, Măgeruș și Justina Cuesdeanu, Budaculu romanu.

Domni: Ioan Șerbanu, George Căzanu, Elie Popescu, Victor Bojoru, Alesandru Pălăgesu, Ioan Titieni, Octaviu Pavelea și Maximu Popu, Năsăud. I. N. Sbiera, Botoșana; Alesandru Pêtrêu, Sibiu; George Sêrbu Caransebeșu; Vasile Rebreanu, Maieru; Ioan Scartulu, Sibiu; Laurentiu Ciorbea, Ponoru; Ioan Marcu Sângeorzulu român; George Brătianu, Vama, și Vasile Ona, Satu-Slatina-Marmația;

Sortindu-se între gâcitori 2 premii, unul la dobânditu d-șora Elena Silași, și celalaltu domnulu Vasile Ona.